

MRTinformàtica

Venda d'ordinadors

consumibles:

tintes d'impressora

papers fotogràfics

connectors - programes

components i recanvis

Servei i suport tècnic

Reparam i configuram

el teu ordinador

Renting i manteniment informàtic

per a empreses

C/ Sant Roc, 32 - Tel. 971 168 478

info@mrtinformatica.com

www.mrtinformatica.com

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28
Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

**ESTANC
CA NA
JAUME**

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

MAN'S

L'Almoïna, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres - Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFULL LIVING

ST-VOY

Sebastià Vidal Mas

Foto Vidal - Porreres

*Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20*

FERRERIA

Pau Juan Casas Julià

"Antic Taller Can Batxà"

TOT TIPUS DE FEINA
I ARTESANIA EN FERRO

C/. Pare Molina, 9 - baixos
07260 PORRERES

Tel. 971 166 645 - Mòb. 636 610 211

e-mail: ferreriapaucasas@wanadoo.es

www.ferreriapaucasas.com

Desembre de 2007 - Núm. 114

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Veiet, 9
Tel/Fax 971 64 71 86

Col·laboradors/es:

Associació Premsa Forana
Maria Barceló i Crespí
Miquela Barceló i Crespí
Margalida Barceló Taberner
Gabriel Gomila
Antoni Gornals Mesquida
Caterina Gornals
Víctor Heitzmann
Maria Antònia Nicolau Rosselló
Tomeu Ripoll Pou
Catalina Sastre Fuster
Antoni Tugores

Fotos:

Catalina Gayà
Joanaina Roig
Simó Tortella
Sebastià Vidal Mas

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Adreça electrònica: llumdoli@terra.es

SALVEM PORRERES? PORRERES AL LÍMIT? ESLÒGANS PER A UN FUTUR IMMEDIAT

El territori. Sempre el territori. Fa molts d'anys que la política i l'economia basada en l'especulació i el pa per avui fam per demà es mou a l'entorn del territori. Fa massa anys que repetim eslògans: "Salvem ...", "Defenseu ...", "Mallorca al límit", etc.

La terra sempre ha estat fonamental pels habitants de Mallorca. En èpoques preturístiques ho era per l'agricultura, no debades avui en dia la majoria de mallorquins som o fills o néts de pagesos. Actualment ho és perquè el paisatge i el clima és el reclam turístic per excel·lència, si, aviat o tira a tira, no el feim malbé sense remei.

Als pobles sense vorera de mar, com Porreres, se'ls mostra com la reserva de la mallorquinitat, de les tradicions o del paisatge rural. Però això, a hores d'ara, pot convertir-se en maquillatge de fulletó turístic barater.

També és veritat que es parla de promoure un turisme d'interior respectuós amb la cultura i la terra. Però no hauria de ser només una declaració d'intencions: cal fer passes en aquest sentit. I cal estar a l'aguait i vius i ungles amb tota casta d'intervencions en sòl rústic i urbà a la vila.

Aquests darrers anys l'allau constructora a Porreres i el canvi de tipologies arquitectòniques han canviat la fisonomia de la vila. I s'ha fet amb el vist-i-plau dels polítics locals. Es necessitaven tants de pisos? S'hagués pogut créixer d'una altra manera? Haurem d'arribar a fer eslògans? Salvem Porreres? Porreres al límit? És una idea per a les properes camisetes.

Per altra part veim amb preocupació com el sòl rústic està també amenaçat: camp de golf, geriàtric, hotel i parc solar fotovoltaic a Es Pagos. Es parlava d'un altre parc solar devers Bellviure. Convendria que hi hagués més transparència a l'hora d'informar sobre aquestes iniciatives, perquè ja ho diu la dita: Déu mos salvi d'un ja està fet! I pareix que hi ha actuacions que ja no tenen marxa enrere. L'energia solar es pot aconseguir amb instal·lacions fetes a llocs ja degradats, a sobre de teulades d'edificis públics o naus industrials, amb més i petites instal·lacions disperses de caràcter no industrial.

No voldríem que el futur de Porreres fos la mediocritat d'una vila sense cap tret propi, d'una vila engreixada d'habitants sense cap casta de cohesió social o sense sentiment de poble, d'una vila d'enlloc, fada, sense caràcter, sense llengua de conversa, sense terra que fruita. D'una vila amb rutes cicloturístiques que en lloc de passar entre vinyes i albercoquers passin entre rètols d'establiments o quarterades de plaques solars tancades de reixa.

Potser encara es pugui planificar amb més mesura, amb molta serenitat, des del cervell, però amb molt de cor. Ara és el moment d'aprofitar les noves mesures de protecció que s'han presentat al Parlament Balear i al Consell Insular. Necessitam governs amb persones respectuoses amb la terra, persones honestes que no se deixin enllepolir ni se sotmetin als desigis dels interessos particulars. Necessitam aquestes persones. A Porreres, també.

CURSET SOBRE PATRIMONI

algalia
gestió tècnica i esportiva

Tlf 971 166994

www.algalia.net

Piscina municipal de Porreres

Horari:

07,00 a 22,00 de dilluns a divendres
09,00 a 20,00 dissabtes

Activitats:

AIGUA

Aquagym - Aquafitness - Aquagac
Matronatació
Natació per a totes les edats
Natació terapèutica

SALA

Abdominals express - Aeròbic
BODYPUMP - G.A.C.
ProCycling - Pilates - Ritmes
Step - Step-tono - T.B.C.

CLASSES DE TENNIS I PÀDEL
SERVEI DE QUIROMASSATGE
CONSULTORI DIETÈTIC

Des dels temps fundacionals l'Agrupació Cultural s'ha caracteritzada per la seva preocupació envers el Patrimoni Cultural (sense deixar de banda el natural).

Sovint ha organitzat conferències, passejades, visites, etc. per tal de conèixer els vestigis deixats pels nostres avantpassats arreu de Mallorca i de Porreres.

Enguany el tema proposat va ser *La vila de Porreres: orígens i evolució urbana*. El curset, impartit per Maria Barceló Crespí, ha consistit en dues classes teòriques i en un recorregut pels carrers i places del nucli més antic. En total han estat gairebé sis hores d'explicacions sobre la nostra Vila des de la vessant que hom qualificaria com de coneixença del patrimoni urbà porrerenc.

Cal destacar la bona acceptació d'aquesta activitat ja que varen seguir el curs unes 25 persones del poble.

CENTENARI DE LA MORT DE JOAN FELIU I JAUME, FILL IL·LUSTRE DE PORRERES

El divendres dia 19 d'octubre va tenir lloc a la Sala un acte de recordança de Joan Feliu i Jaume, Fill Il·lustre de Porreres, amb motiu de celebrar-se el primer centenari de la seva mort, organitzat per l'Agrupació Cultural.

Joan Barceló Bauça féu un repàs de Feliu en l'àmbit del periodisme i Maria Barceló Crespí remembrà l'erudit com autor d'un interessant llibre sobre el santuari de Montis-ion i alguns aspectes de la història de Porreres, així com els vincles que mantingué amb la Societat Arqueològica Lul·liana.

floristeria i jardineria
CanMurtó
COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS
C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

Pa d'Or

Taller de Restauració i Conservació

Els nostres serveis:
Mobiliari antic, policromia i daurats, datació imatgeneria i retaule, talla de fusta, marqueteria, laca japonesa i pintura decorativa.

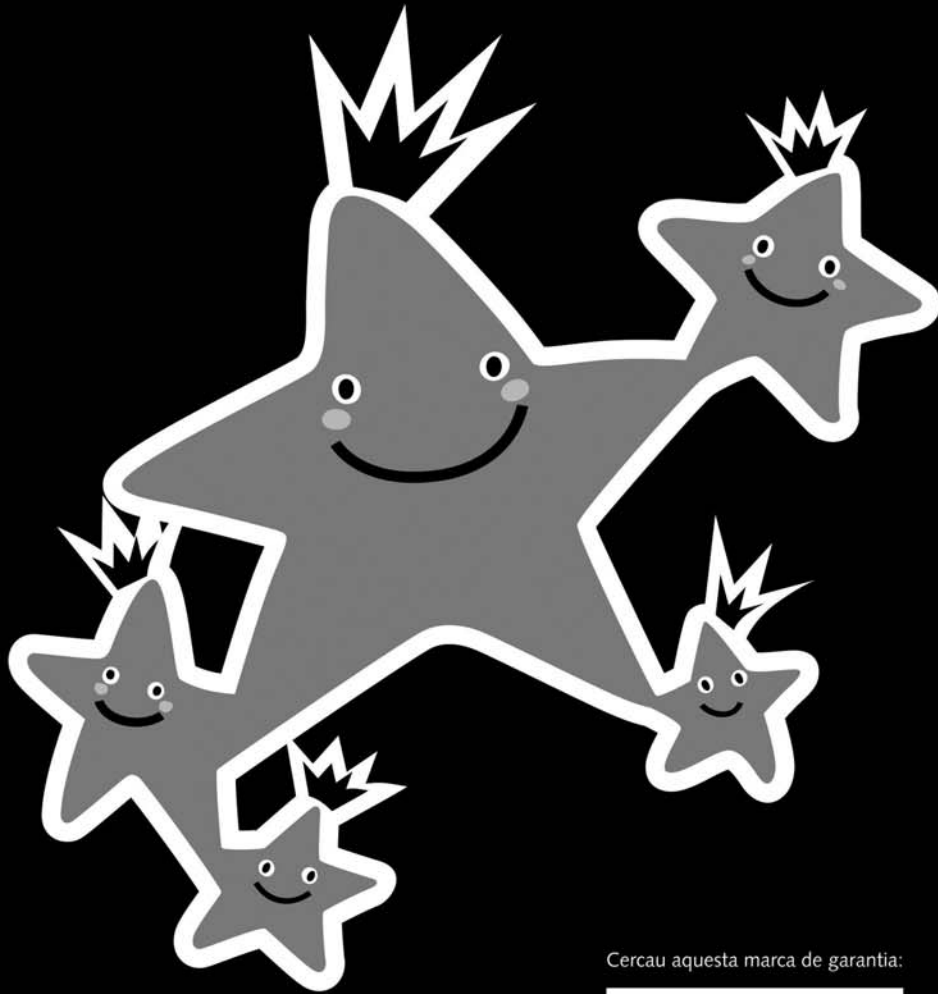
Sala 19 · 07260 · Porreres · Mallorca · Tel. 971 16 66 14
pador_restauracion@yahoo.es

Ca Fondda Cafiè

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

PER NADAL, els nostres productes SÓN ELS REÏS

Cercau aquesta marca de garantia:

**Comprau productes
de les Illes Balears!**

Producte
Balear

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Comerç,
Indústria i Energia

UNIÓ EUROPEA

ACTIVITATS GEPERUDES

30 de setembre cova de na Bernarda

21 d'octubre puig
de na Bauçana

25 de novembre Sa Gúbla pas de Sa Fesa

DEGUSTACIÓ DE PLATS TIPICS DE MATANCES

Dissabte dia 1 de desembre l'Agrupació Cultural organitzà un sopar-degustació dels àpats tradicionals d'un dia de matances a Porreres.

La vetllada s'inicià amb una tertúlia sobre *Ses Matances a Porreres* dirigida per Joan Barceló Bauçà. Formaren part de la taula, Antoni Martorell, d'es molí d'en Donzell, Rosa Lliteras Font i Joan Sorell Juan qui demostraren ser uns grans coneixedors de la cultura del porc.

Al llarg de la conversa es va fer un repàs de tota una jornada matancera, des de que es mata el porc fins que les sobrassades estan penjades a la perxa.

Els contertulians explicaren les feines que es realitzen per obrar el porc, destacant el paper de la dona, peça clau a l'hora de netejar el ventre de l'animal, cosir les sobrassades i en l'elaboració de l'àpat d'aquest dia.

Així mateix ens feren recordar el vocabulari emprat que fa referència a eines, tasques, peces del porc, gastronomia, parament, ...

Acabada la conversa, totes les persones assistents, una cinquantena, es disposaren a tastar els plats cuinats per l'ocasió.

Els cuiners i cuineres que guisaren i prepararen els plats foren:

Esperança Mora (frit de matances)

Maria Cerdà i Sebastià Mora (frit de sang)

Aina Blanch (frit de matances)

Jeroni Bonnín i Antònia Nicolau (arròs de matances)

Maria Noguera (escaldums de matances o aguiat de pilotes)

Ca Fondda Café

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

Joan Sorell (sobrassada novella amb mel o sucre)

Francisca Noguera (bunyols).

A més també poguérem provar el bessons torrats, aglans, meló i com no podia faltar, el mesclat i tot ben regat d'un bon vi casolà.

Per acabar la festa, es va poder veure una gravació de fa 20 anys d'unes matances casolanes realitzada per Rafel Ferrà i Aina Sansó.

L'Agrupació obsequià a les cuineres, cuiners i contertulians el llibre sobre les matances *La Cultura del Porc. Les matances a les Illes Balears* de Jaume Falconer i Jaume Payeras editat per la Conselleria de Comerç i Indústria del Govern de les Illes Balears.

SOPAR DE L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER A MONTI-SION

Catalina Sastre Fuster

El passat 16 de novembre la Junta Local de l'Associació Espanyola Contra el Càncer organitzà un sopar a Monti-Sion en el qual hi participaren 120 persones, entre elles la Presidenta de la Junta de Balears, Teresa Martorell, el Delegat de Juntes Locals, el Sr. Emilio i el Batle, Bernat Bauçà.

Després del sopar, i abans de la rifa, la Presidenta de la Junta de Porreres va dirigir unes paraules on es va valorar molt positivament la tasca que es realitza i donar les gràcies a tots els assistents i col·laboradors per la seva aportació a la rifa.

Catalina Sastre va expressar que *"no sempre és fàcil que la gent s'animi a participar i contribuir en actes gratuïts que comporten temps, sobretot en la nostra societat on sembla que només compte allò que costa doblers."*

Per aquest motiu, tant la Junta de Ciutat com la de Porreres que, com sabem, no han escatimat mai esforços per dur endavant tasques de sensibilització sobre aquesta malaltia tan estesa i que, gràcies a actes com aquest, es poden fer estudis i investigacions per poder erradicar-la".

Les paraules de la Presidenta de la Junta de Balears, també foren encoratjadores, ja que va expressar la satisfacció de tro-

bar-se amb persones que han rebut ajuda d'aquesta Associació i va manifestar que gràcies als donatius es poden realitzar estudis i prevenció d'aquesta malaltia.

Per acabar l'acte, el Sr. Batle es va dirigir als assistents, agraïnt la bona tasca de les Associacions en el nostre poble i molt especialment la de la Junta Local de l'Associació Espanyola Contra el Càncer, avançant una possible novetat per a les pròximes festes de Sant Roc, on s'està pensant organitzar una vetllada solidària.

Va ser una vetllada molt animada on la gent s'ho va passar molt bé. Moltes gràcies a tots.

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3
07260 PORRERES
Tel. 971 16 80 38

Llorenç
Cerdà
Mora

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

RESTAURACIÓ
DE MOBLES

c/ cerdà, núm. 105
tel. 971 168 072

07260 porreres
mòbil 687 559 600

EN JOAN I NA BEL DE MONTI-SION PREMIATS PER LA COPE

Dia 27 de novembre la ràdio COPE Mallorca va fer entrega dels seus guardons anuals: Populars 2007 . L'acte es celebrà a Son Termes. Segons el director de la COPE , Xavier Bonet *aquests premis són una representació d'aquells que, amb la seva tasca, "fan Mallorca"* .

Entre els guardonats hi ha dues persones porrerenques molt conegudes no només per la gent de Porreres si no d'arreu de tot Mallorca. Es tracta d'en Joan Mestres i Isabel Roig més coneguts com en Joan i na Bel de Monti-sion.

Segons Bonet , director de la COPE *els "donats" són personatges que sovint poden semblar anònims, però gaudeixen de gran popularitat.*

A més d'en Joan i na Bel també foren premiats Llorenç Serra Ferrer, l'empresa Camper, la Fundació Natura Parc, la discogràfica Ona Digital i els donats de Gràcia.

Des del Llum d'Oli volem fer-li's arribar la nostra més sincera enhorabona.

S'estanc

Cafè - Restaurant

Carrer Palma, 29
Tel. 971 56 05 23
Vilafranca de Bonany

**PAPERERIA
ALMOINA**

Llibreria
Fotocòpies
Objectes de regal

C/. Almoina, 10
Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX	
PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'ungles
banys de color	tint de pestanyes
tota casta de metxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarrissat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

REPÚBLICA I GUERRA CIVIL A PORRERES

IMATGES CONTRA LA DESMEMÒRIA

Antoni Tugores (*)

Dos dies abans de la presentació a Porreres de llibre sobre la guerra civil *Desfilades de dia, afusellaments de nit*, escrit per l'historiador Tomeu Garí i publicat per Documenta Balear a la col·lecció La Guerra Civil poble a poble, s'obrí a les cases consistorials de Porreres una exposició fotogràfica amb imatges de l'època en que succeïren els esdeveniments relatats al llibre. Una magnífica, treballada i pedagògica exposició en la que hi han treballat, ansa per ansa, l'historiador esmentat i el seu col·laborador fidel i entusiasta Simó Tortella.

Diu el proverbi que una imatge val més que mil paraules. És cert. Contra l'embull provocat per interessos obscurs, l'engany i la mentida que intenten perpetuar una injustícia històrica, res millor que el realisme fotogràfic. Quin document més valuós i alhora allisonador, per exemple, el de la plaça de la República; amb la demostració feaent de la seva existència, per una banda i per l'altra, les imatges contundents de la seva desfeta. Tan sols eixes seqüències valen una exposició.

Dins una altra vessant, l'exposició fotogràfica m'assembla exemplar per diferents motius, però sobretot per un: es va saber muntar amb el suport de les diferents sensibilitats democràtiques de tot un poble, representat pel seu Ajuntament, deixant de banda partidismes i sectarismes. Tots en la mateixa direcció, sense deixar marge pel dubte o l'ambigüitat. Contra els negacionismes i revisionismes que dissortadament vivim i patim de cada dia més es fa precisa la contundència d'una resposta unitària. Una resposta que

resulta relativament fàcil aconseguir després dels atemptats d'ETA, però més complex quan es tracta de condemnar el franquisme i els crims perpetrats pel totalitarisme polític, el fanatisme religiós o la desvergonya dels que aprofitaren l'avinentsa per passar comptes de diferències particulars o econòmiques, desavinences veïnals o familiars o, fins i tot, per qüestions amoroses.

Les fotografies tenen el valor de retornar-nos amb vida aquelles persones que visqueren una època que ens ha estat segrestada i ens presenta, víctimes i botxins. Val la pena detenir-se davant les fesomies dels que foren assassinats i fitar-los la mirada. Setanta anys després de la seva mort, res millor per reivindicar un lloc digne dins la nostra memòria que la netetat de les seves mirades i la imatge bonassa i pacífica que destil·len. Els homes que es podien veure a l'exposició són els mateixos que construïen escoles i places públiques, convençuts que tan sols l'educació i la cultura, combinades amb una major justícia social i atenció sanitària podien millorar la societat des de baix, atorgant llibertat a la persona, sense lligams morals i caciquils que portaven el poble a l'analfabetisme, la misèria i l'emigració. La seva actuació era l'evidència que hi havia camins alternatius a la conformació —paradigma de l'actuació cristiana que predicaven les trones— i al fatalisme secular d'un poble que no tenia gaires més destins que el "creure és criança".

L'exposició fotogràfica no és limita a ser una exhibició d'imatges –que ho és- sinó que va més lluny: ens situa en el temps i posa cara i ulls a una tragèdia que a força de mentides ens volen fer creure que era inevitable degut a un caos suposadament propiciat per la República. Cal recordar que en dos anys (1931-1933) a Espanya es feren més de 13.000 noves escoles i notables reformes que afectaven la qualitat de vida dels ciutadans, amb la reacció d'una minoria que veia com s'esvaïen els seus privilegis i poder. No es pot negar que la República cometé errors i que el seu va ser un temps convuls, però mai es podria justificar un cop d'estat que comportà centenars de milers de morts als camps de batalla i a reraguarda, amb l'agreujant que els que pegaren el cop en nom de l'ordre eren sovint els mateixos que l'havien subvertit, creant un clima irrespirable de crispació, enfrontaments i violència.

La mala sort per a aquelles pobres víctimes del 1936 és que la història l'han escrita els guanyadors. Aquella sort s'adreça ara

per la tasca de persones honestes que, sense crear revenges ni odís, volen contar el què passà. Ni més ni pus. Contar la història rigorosament, acompanyant-la d'aquest grapat de fotografies que ens retornen al Porreres de setanta cinc anys enrere és el millor antídod contra l'oblit interessat i ens ofereix la possibilitat d'enterrar definitivament les persones que perderen la guerra, però sobretot la vida, amb dignitat dins la memòria d'un poble que necessita mirar cap a endavant sense traumes ni traves.

(*) Investigador i periodista

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, l'Aliança, Novomedic...

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

**MENJAR A LA CARTA - BUFFETS - FESTES
CELEBRACIONS - MENJAR PER EMPORTAR-SE'N**

HORARI:

Dilluns i divendres de 18 a 24 h
Dissabte i diumenge de 13 a 24 h

Obrim amb reserva prèvia qualsevol dia

**Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres
Tels. 971 168 464 - Mòbil: 620 252 261**

 Esport - SABATES
Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

CATALINA CAPELLÀ I EUSEBI COLOMER JA HAN INICIAT EL SEU RECORREGUT QUE HA DE DURAR TRES ANYS

Gabriel Gomila Jaume

“El viatge s’inicia en el mateix instant en què comences a pensar-hi”, comentaren na Catalina i n’Eusebi en la presentació del projecte de realitzar la volta al món amb bicicleta i que iniciaren el passat mes de novembre.

A l’acte de presentació, la directora gerent de la Fundació Balears a l’Exterior anuncià, com a novetat en el projecte, que els dos porrerencs impartirien xerrades en les cases regionals de Balears a Xile, Argentina i Uruguai. González Jiménez comentà que “els balears residents a Amèrica s’alegren moltíssim quan senten parlar en mallorquí. Ells els contaràn les seves aventures i, a més, na Cati, com a professora d’educació física, els mostrarà alguns jocs tradicionals mallorquins”. Na Cati va afirmar: “viatjar és un estil de vida. Recórrer el món ens omple, ens mou i ens va sentir vius. Tenim sed de països, gent, cultures, compartir experiències, aprendre...”

Marilena Estrany, directora general del Canvi Climàtic, relacionà l’aposta de la seva Conselleria a favor de la protecció del medi ambient amb l’empresa dels dos aventurers: “Els són propagandistes de la defensa del medi ambient ja que usen un mitjà de transport que no contamina”. Joan Sastre, exbatle porrerenc i actual director general de Promoció Turística, comentà que l’odissea dels seus paisans “no era una locura, sinó una valentia”, que tenien una missió concreta encomanada per la Conselleria i que a terres estrangeres mantindrien entrevistes amb la premsa amb la finalitat de “donar a conèixer Balears”.

A continuació, Cati Capellà i Eusebi Colomer recorregueren, pas a pas, mitjançant un muntatge audiovisual, els preparatius efectuats, els objectius dissenyats i el pressupost previst que puja a 60.000 euros. Explicaren el material que utilitzarien i que consistia, bàsicament, en bicicletes, càmeres fotogràfiques i de vídeo, roba, tenda de campanya, eines i altres estris...

Entre els objectius fixats, destacaren “la convivència amb altres cultures, voluntariat amb ONGs, la convivència amb la natura, el respecte del medi ambient, el repte personal i esportiu, l’apropament als ciutadans de les illes cap a una forma diferent de viatjar...”. Afegiren, per altre part, “aprendre i fer esport i difondre l’experiència a través de la publicació d’un llibre, d’un muntatge audiovisual i dels mitjans de comunicació”. N’Eusebi, tècnic en electrònica i comunicacions, manifestà que

“ara és els moment. La vida és curta i no tendrem sempre el vent a favor. Viatjar és una de les millors formes de viure i d’aprendre a ser persona”.

Partiren de Madrid, amb avió, cap a Santiago de Xile i creuaran Amèrica amb bicicleta. Els desplaçaments Canadà - Nova Zelanda, Nova Zelanda - Illes d’Indonèsia i Indonèsia - Vietnam els realitzaran amb vaixell. Durant el primer any es desplaçaran des de Xile fins a Canadà (12.000 km). Dedicaran el segon, a Nova Zelanda, Austràlia i Indonèsia i el tercer a la resta d’Àsia i Europa.

LA GENT GRAN DE PORRERES PUJA A MONTI-SION

Catalina Sastre Fuster

Ja es fa tradició que la gent que normalment no surt de ca seva o té una certa edat pugui pujar a Monti-Sion per participar en la celebració de l'Eucaristia i compartir una estona de tertúlia i germanor.

Aquesta activitat és organitzada pel Consell Parroquial, amb la col·laboració de les persones que voluntàriament hi volen donar una mà.

Trobar-se amb aquesta gent plena de vida, donada dia a dia, perquè els més joves tenguem un futur més fàcil i més bo, és d'agrair.

La vida és un camí que no sempre és pla ni tampoc ple de roses. Però sortosament, no el feim tot sols. Al llarg del recorregut ens hem trobant amb persones que ens fan més fàcil les dificultats que hi ha. Moltes d'elles ja són majors i per això hem d'escoltar les seves experiències.

Aquestes persones majors amb el seu consell i el seu exemple ens han obert nous horitzons plens de possibilitats, perquè ens han ensenyat a saber descobrir i estimar la riquesa amagada dins nostre, darrera de cada cosa i de cada persona.

Ser agraïdes amb la seva aportació i donar-los espais per poder compartir les vivències del seu temps és obrir-los una finestra a la vida i demostrar l'estimació i valoració que feim del seu pas per les

nostres vides personals. Aquest és l'objectiu de la trobada, que des de fa una sèrie d'anys es celebra. Enguany se n'han fetes dues, una pel més de juny i una altra dia 7 d'octubre.

Encoratja molt veure l'alegria que tenen quan es troben.

Com parlen dels seus fills i nets.

De les molèsties que a vegades pateixen o de les novetats del poble...

Poder tenir aquest espai, mentre mengen un tros de coca o beven un glopet de vi o d'aigua, els dona vida per seguir i tornar a ca seva sabent que més enllà de la habitació o de la casa on normalment estan, hi ha altres persones que es preocupen per elles.

Agrair al Consell Parroquial aquesta iniciativa també forma part d'aquestes quatre retxes, on el que es viu cada any és molt més del que es pot expressar en un escrit.

Segur que ja n'hi ha que pensen en la pròxima trobada per poder contar aquella anècdota que no pensaren a dir en el seu moment, o poder interessar-se per alguna persona que no hi va poder assistir.

Dia 7 d'octubre ja queda enrere. L'Eucaristia als peus de la Mare de Déu de Monti-Sion i la berenada a la clastra foren una bona ocasió per poder agafar forces i seguir pensant en la propera vegada.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

OCTUBRE 2007

Dia 3	12,3 l/m ²
Dia 4	38,9 l/m ²
Dia 9	20,6 l/m ²
Dia 10	1,0 l/m ²
Dia 11	10,7 l/m ²
Dia 12	12,5 l/m ²
Dia 16	2,0 l/m ²
Dia 17	19,1 l/m ²
Dia 18	0,2 l/m ²
Dia 23	3,0 l/m ²
Dia 24	11,5 l/m ²
Dia 25	2,3 l/m ²
Dia 26	0,1 l/m ²
Dia 29	4,7 l/m ²
Dia 31	1,4 l/m ²
Total.....	140,3 l/m²

NOVEMBRE 2007

Dia 9	0,9 l/m ²
Dia 10	8,4 l/m ²
Dia 11	12,6 l/m ²
Dia 12	0,1 l/m ²
Dia 21	23,3 l/m ²
Dia 22	26,5 l/m ²
Dia 23	20,3 l/m ²
Dia 24	36,6 l/m ²
Dia 25	0,6 l/m ²
Total.....	129,3 l/m²

PRESENTACIÓ DEL DVD I CD DE LA FILHARMÒNICA

Gabriel Gomila

La Filharmònica Porrerenca presentà el disc compacte i el DVD, editats amb motiu del 150 aniversari de la banda.

L'acte va tenir lloc dia 27 d'octubre, dissabte de Sa Fira a la sala de Plens de l'Ajuntament.

Segons explicà Tòfol Font, president de la Banda "és el darrer aconteixament dels que s'han realitzat amb motiu dels 150 aniversari celebrat durant l'any 2006. Resaltà el fet de que "ha perdurat durant un segle i mig passant per damunt de qualsevol situació política.

A l'acte hi va assistir el conseller insular de Presidència, Cosme Bonet, la directora general de Política Lingüística del Consell de Mallorca, institució que ha subvencionat l'edició del material que es va presentar i membres del consistori.

El compacte, enregistrat a l'auditori d'Alcúdia, recull vuit peces entre les que destaca el pasdoble *Porreres* de l'exdirector Felipe Manchón, estrenat amb motiu de la celebració del 125 aniversari en 1981; la *Matinada porrerenca*, la singular obra de Joan Martorell, el director del 150 aniversari i que s'interpreta durant el multitudinari Sant Roquet, a la matinada que segueix a la nit de Sant Roc. Les partitures *Sinatra in concert*, *Oregón* y *John Fresh* tenen una durada de nou minuts cada una.

EL DVD, editat per la productora *Un lloc, un món*, mostra, a través d'imatges, entrevistes i filmacions, la història de la Filharmònica en una primera parte de 48 minuts que tenen sis capítuls estructurats per orde cronològic i una segona que inclou 155 fotografies.

Han participat en la seva elaboració Rafel Martorell (portada i digitalització), Simó Tortella (montatge fotogràfic i digitalització), Fotos Vidal, Marta Nicolau i Xisco Melià (documentació històrica).

El darrer capítol del DVD, que fou projectat el dia de la presentació, reproduceix les celebracions del 150 aniversari (2006), entre les que figuren el concert *Campanades a mort* de Lluís Llach, la fira musical i la desfilada de 104 músics en actiu o que han passat per la formació musical, desfilada que va tenir lloc per les festes de Sant Roc de l'any passat (2006)

Destacà la frase que surt al DVD de Xisco Melià *la història l'escriuen els homes senzills i bumils dia a dia, aquestes persones son lles que creen la història*

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

Bar - Restaurant
"SES FORQUES"
 Especialitat de la casa: PASTA
 NOVA DIRECCIÓ

Menús diaris i menjar a la carta
 Paella per encàrrec
 Ctra. Porreres - Montuiri, Km. 0,500 - PORRERES - 07260 - Tel. 971 16 81 76

UN BON REGAL DE REIS!!!

HISTÒRIES DE KATAU

NOU TREBALL, NOU PROJECTE I NOVES CANÇONS

Des de les planes del Llum d'Oli volem encoratjar a aquesta formació musicals a seguir amb la bona feina que duen a terme i desitjar-los molt sort i moltes actuacions !!

Si voleu posar-vos en contacte amb KATAU

www.katau.com

971 16 83 26

Segons paraules dels mateixos components del grup ens expliquen que *HISTÒRIES DE KATAU* és un projecte que s'ha anat forjant al llarg dels anys, dins els bars i teatres, sobre els escenaris, els nostres petits cataus, plens d'il·lusions i vivències, que ens ha fet compartir música i amistat. D'aquestes històries d'assajos, actuacions i dels somnis que van davant i darrere, han sorgit un grapat de col·laboradors que ens han ajudat a convertir en cançons els nostres sentiments.

Entre les col·laboracions hi podem trobar les de Miquel Morlà que ha fet els dibuixos per a cada cançó, Felip Carbonell que ha posat veu des d'Irlanda, Nofre Servera, veu; Ferran Vaquer, piano i saxo; Joan Martorell, teclats; Tomeu Barceló, trompeta i Mª Àngela Riera, flauta; Antònia Mª Salleras, flauta; Ricard Gámez i Miquel Barceló, trombó; Joan Matas, baix; Mateu Rigo i Tòfol Font, bateria; Toni Amengual, percussió; Toni Fernández, guitarra

Componen el grup : Jaume Rosselló, Toni Servera, Llúcia Salleras, Maria Puigserver, i Jona Antoni Roig

Llúcia Salleras, una de les principals veus del grup comenta si *be de destacar aspectes d'aquest nou projecte serien:*

El canvi de components que suposa aquesta nova etapa, ja que ara el baixista del grup és en Toni Servera i el bateria en Joan Roig.

El gran nombre de col·laboradors, quasi tots components d'algun d'aquests tres grups: Tumbet, Aujazz i D'nit.

La veu d'en Felip Carbonell, gravada a Irlanda.

Els dibuixos preciosos d'en Miquel Morlà que il·lustren cada cançó i que ha sabut convertir en imatges els sentiments que transmeten cada una de les cançons

PLANS DE PENSIONS

ARA

AVANTATGES IMMEDIATS

Estalviem impostos pensant en el futur

 BANCA MARCH

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE BARTOMEU GARÍ

PORRERES, DESFILADES DE DIA, AFUSELLAMENTS DE NIT

Dia 28 d'octubre, dia de Sa Fira, es va presentar a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Porreres el llibre de Bartomeu Garí Salleras *Porreres, desfilades de dia i afusellaments de nit*.

El volum -de 424 pàgines, amb dos quadernets de fotografies que sumen 56 planes- és el desè de la col·lecció de llibres sobre *La Guerra Civil a Mallorca, poble a poble* de l'editorial Documenta Balear, amb coedició amb la Universitat de les Illes.

Fins ara, s'han editat els treballs de Manel Santana sobre els municipis de Consell i de Selva; d'Arnau Company sobre Sant Joan; de Benet Albertí sobre Banyalbufar; de Guillem Mas i Antoni Mateu sobre Montuiri; de Miquel Sbert sobre Santanyí; de Xavier Margais sobre Bunyola, d'Antoni Tugores sobre Manacor i de Pere Sales, Jaume March i Andreu Cerdà sobre Pollença.

Arnau Company, director de la col·lecció, al seu discurs de presentació expressà: *Porreres, juntament amb Manacor i Palma, tenen el trist protagonisme d'haver estat els tres*

principals indrets a Mallorca de la pitjor etapa de la repressió entre l'agost de 1936 i l'abril de 1937. La repressió brutal exercida per la Falange en aquells mesos es tractada de manera rigorosa i objectiva per Bartomeu Garí en el seu llibre. Però, no solament parla dels porrerencs assassinats sinó també de les persones d'arreu de l'illa que foren afusellades a l'oratori de la Santa Creu del cementiri de Porreres. En aquest sentit, fa un interessantíssim cens biogràfic de les persones que varen perdre la vida en aquest indret, que completa la relació del Diccionari Vermell, de Llorenç Capellà, i és una demostració de la tasca de recerca i documentació que està duent a terme l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de Mallorca.

... la feina de Bartomeu Garí, de Rafel Ferrà, de Simó Tortella i molts d'altres ha estat fonamental per col·locar Porreres com un dels municipis pioners i més avançats de Mallorca en la recuperació de la memòria històrica. Fets com la declaració de fill il·lustre del batle Climent Garau, afegit a l'homenatge als republicans

víctimes de la Guerra Civil que es fa a la Creu del Cementiri i altres actes -com exposicions, conferències i taules rodones- en són una bona mostra.

Amb aquest llibre, Bartomeu Garí fa una important contribució al coneixement de període de la Guerra Civil a Mallorca i també a la història contemporània de Porreres. Sens dubte, es tracta d'una aportació a la història d'unes persones que els tocà viure uns temps convulsos i difícils.

Arnau Company: *Reparar aquesta injustícia històrica no és només una obligació moral cap a les generacions que ens varen precedir, sinó també un requisit bàsic per poder avançar cap a noves fites democràtiques i de futur. El llibre de Bartomeu Garí és una important contribució en aquest sentit.*

Des d'aquestes planes volem fer arribar la nostra més sincera enhorabona al nostre amic i company Tomeu Garí per aquest treball que amb tanta il·lusió, dedicació i esforç va començar i que ara podem gaudir i compartir.

MARIA RIPOLL GARAU, MARIÓ, MEMÒRIA VIVA

Margalida Barceló, des Misser¹

Maria Garau Juan, 1933.

Les dues dones varen callar. No volien saber-ne res pus. No volien que se'n parlàs. La por que se va escampar el 36 ha deixat petjada ben forta i cap porrerenc o porrerenca n'està del tot lliure. És una por transmesa de generació en generació; una por que dins certes famílies ha esdevingut silenci o ocultació. *I la gent calla. Com que és molt vergonyós això. Un poble com Porreres que pretén, que si Montision i que si l'església per aquí, per allà ...*

Na Maria Ripoll, *Marió*, és una dona valenta, hereva d'una altra Maria *Marió*, la seva mare, que li ha llegat empenya i, per damunt de tot, la determinació de no oblidar. N'ha passades moltes, de nina i de gran, però ara pot tenir la satisfacció de veure com des de fa una desena d'anys algunes persones i alguns sectors polítics i socials fan accions pel reconeixement del patiment que visqueren i han viscut els familiars dels esquerrans assassinats el 36. Així i tot n'ha de sentir moltes:

Jo som na Maria Marió, filla de na Maria Marió, neboda d'en Joan Marió i fillola d'en Climent Marió. Ma mare sempre mos deia: "ho heu de contar perquè si no ho han vist, no ho creuran!" I ara tu ho apuntaràs i encara n'hi baurà que trobaran que no se n'ha de dir res.

Na Maria Ripoll Garau ha anat d'excursió amb un grup de la tercera edat de la vila. Dins l'autocar, dues dones parlen del que ha sortit al *Llum d'Oli* sobre el batle republicà Climent Garau, *Marió*, el seu padrí jove:

Trob que d'això, amb tants d'anys que fa ja no importava retreure-ho!

Ab sí? Serà com sa història de Porreres que la va escriure aquell capellà, Don Gaspar Munar, que va dir que l'any 36 hi havia un diari que es deia La Voz de Porreres i se va aturar l'11 de juliol del 36? I torna a partir devers el 47 quan feren el monument del bisbe Campins? I tot aquest temps que no va passar res? Per què calla? I això és sa història de Porreres? Això s'ha de dir tant si mos agrada com si no mos agrada.

T'ho han dit, però no te'n recordes! Quan estàvem més bé és quan hi havia en Franco.

Jo no l'he vist pus en es conco en Joan

En Joan *Marió*, fadrí de 36 anys i de professió fuster, vivia amb sa mare, na Maria Juan, que era viuda i estava desmemoriada; amb la seva germana de pare, na Catalina i la seva germana

¹ Escrit a partir de fragments d'una llarga conversa amb na Maria, a can Marió, al carrer del Vent, un horabaixa del mes d'octubre del 2007, amb la seva filla Francisca i el seu gendre Simó Tortella.

Maria i els seus fills, en Jaume de 10 anys i na Maria de 8. Tenia dos germans més: un germà de pare, en Miquel, que se n'havia anat a Argentina el 1913 i en Climent, germà bo, batle de la vila i soci de la fusteria. En Climent, de 39 anys, estava casat amb na Maria Escarrer i tenien tres fills, en Climent, en Gabriel i en Joan. Vivien a un pis damunt la fusteria al carrer Jaume I. Al pis de davant hi tenien una botiga i exposició de mobles. Tenien per viure bé i apreciaven la cultura i les llibertats.

Dia 18 de juliol de 1936, en Joan dormia a l'habitació de l'aiguavés de davant, a ca seva, al carrer des Vent, a Porreres. La seva germana Maria, que amb na Catalina duia el trull de la casa, el va anar a despertar; el dia anterior en Joan s'havia colgat tard.

- Maria, ha passat cosa grossa i per sa ràdio hem sentit que a València s'han sublevat!

El dia de Santa Margalida, dia 20, en Climent va tenir un senyal que les coses no pintaven bé: una falangista de les principals li havia aixecat el braç. Feia temps que passava ànsia; els senyors de dretes no païen que a la Sala des del 6 de març hi comandàs

l'esquerra i el rector i els capellans del poble els seguien el joc. Hi havia hagut posicionaments en contra de decisions del consistori i fins i tot anònims

el seu padrí jove està molt preocupat. Sa mare l'envia a cercar qualche cosa, perquè volen xerrar d'amagat. Després, el seu estimat conco en Joan els diu a ella i al seu germà Jaume:

- Què voleu que vos duga? Perquè me'n vaig a València.

- Una pepa!

Però en Joan aquesta vegada no va anar a València, on anava sovint pel negoci dels mobles. Els dos germans se n'anaren a Sa Font Bosseta, on compartiren amagatall amb el batle de Montuiri i un altre montuier, i d'allà a cas Biscaí a Son Mut i d'allà a can Genoi a Son Frígola i d'allà a Es Poassos. *Per tot hi havia falangistes, feien molta de nosa perquè tothom tenia por.* Les primeres setmanes només ho sabia na Maria, que se'n cuidava d'ells, els feia la roba neta i els deixava menjar dins un sac que amagava dins una figuera. Alguns vespres anaven a ca seva mentre

els nins i sa padrina dormien. En Joan compartia habitació amb el seu nebot Jaume i en Climent dormia dins la cuina.

- Es conco en Joan ja ha tornat de València!

Maria Ripoll Garau,
1934.

amenaçadors, però fins aquell moment en Climent havia conservat la calma i havia fet tots els possibles per reduir tensions.

Na Maria nina mira amb els ulls ben badats, no sap què passa, però veu que

**ESPORT
ESPLAI**

TOT EL QUE NECESSITES PER PRACTICAR EL TEU ESPORT

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

esportesplai@terra.es
Tel. 971 16 83 13

Autos Veny

SEAT

Tel: 971 58 15 77
Fax: 971 58 16 15
E-mail: gerencia@autosveny.seat.es

Concesionario
Autos Veny, S.A.
Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx
Illes Balears

12 100 5848 - 0426 TMS

- No, no! No ha vingut. Què no ho veus que no hi és? Això és que ho has somiat, Jaume.

- N'estic segur, ma mare! No ho he somiat!

- No diguis res de tot això! No ho tornis a dir perquè els cerquen i els mataran.

Tota la casa està plena de falangistes, tot el conradís de darrere fins a can Cinto, tot n'és ple, fusell en mà com qui va de cacera. Hi va haver més reconeixements i na Maria *Marió* els va aguantar tots i no va defallir mai.

- Dins aquesta caixa no hi hem mirat ...

Na Maria va decantar el quadre de Sant Miquel que hi tenia a damunt. Dins hi havia qualque quadre retirat, també de motiu religiós.

- Molts de sants però ell no fan miracles! –va dir en Miquel Rasca, que era el cap de l'escamot.

- Qualque dia per ventura en faran qualcun! –els va entimar na Maria.

Un altre reconeixement i un altre i un altre, a can Joan al carrer del Vent i a can Climent a la fusteria. I na Maria *Marió* sempre al capdavant, sempre amb la mirada alta i la paraula justa. Els dos germans ja havien parlat de sortir de l'amagatall, confiaven que ja hauria aflluixat la matera. Però na Maria sabia que no i els encoratjava a continuar amagats, al puig dels Poassos. El dia que el batle, en Damià Moll, el carter, va anar a can *Marió* amb un altre home, na Maria i el seu fill Jaume no hi eren i els va atendre na Catalina:

- No, no hi és na Maria.

- Idò li bas de dir que mos ba de dir on són es seus germans perquè ella ho sap.

- No, noltros no sabem on són!

- Idò si no ho diu la matarem a ella.

En Jaume tenia 10 anys i na Maria en tenia 8 i una mirada fonda. Aquell dia saberen que els havien de matar.

Sa sang no se m'ha esborrat mai des peu dret ...

Na Maria Ripoll, *Marió*, aguanta les regnes de la somera i mira cap a una banda i l'altra. Quin cel que hi ha! Tot ennegulat, amb nigulots grossos, blancs i blavosos, morats. És horabaixa passada, sol post. Però la fosca ja no l'agafarà. Ja li diuen els seus fills que no ha de partir tan tard de Son Moio! El perfil del poble, amb el campanar retallat dins d'un cel rosat la fa aixecar els ulls. Na Morena va fent camí parsimoniosa, com sempre, i na Tuna, fermada a darrere, segueix el pas sense cansar-se.

Aquests dies ja havia acabat d'arreglar les garroves i ara hauria de pelar les ametlles, en lloc de partir cada dia cap a Son Moio. Només hauria d'anar a Son Ripoll a donar menjar als animals: les someres, les cabres, els porcs i les gallines.

Pelar ametlles: sempre recordava aquell final d'estiu, quan se'n dugueren el conco i el padrí jove. La por li va quedar als ulls. No entenia res; tenia por.

L'agost del 36 na Maria Garau, *Marió*, la seva mare, també menava la somera. L'escena del passat torna i retorna adesiara: passat Banyeres, ella i el seu cosí Climent davallen del carro i van davant, davant. Vènen de Son Moio de deixar-los menjar dalt d'una figuera. Quan són darrere La Creu, tots dos queden enllotats. Ni la calor ni la terra que hi havien afegit, havia eixugat la sang dels qui havien matat la nit passada.

- Què és això?

- Ma mare, l'espardenya n'ba quedat plena!

- Puja-la, puja-la al carro i no diguis res.

- No la vull!

- No beu de tenir manies perquè els maten i estan bons i sans aquests bomos.

En Climent, fill del batle, ja emigrat al Brasil, molts d'anys després, ho degué contar a la seva dona. El seu fill els va sentir i al cap de molt de temps, l'any 2003, quan va conèixer el seu nebot del Brasil, na Maria Ripoll va saber que el seu cosí havia compartit aquell esgarrifós record també durant tota la vida, com ella mateixa.

Conten moltes coses del Bon Jesús i a ell li feren

Na Maria pellucava figues a un tros que tenien a mitges a can Marc:

Maria, avui dematí han agafat es teus germans!

Era dia 21 de setembre i n'hi havia que pensaven que ja s'havien embarcat i altres que si es lliuraven ja no els farien res de mal. Això va arribar a creure la dona d'en Climent perquè el seu germà Sebastià havia fet converses amb la Falange i li havien dit que així seria. Els varen agafar perquè els varen cuar; amb el temps tot se sap i la família va arribar a saber qui havia estat. Altra gent els havia vist passar en alguna de les seves anades al carrer del Vent, però ningú no n'havia dit res.

Na Maria *Marió* i na Maria Escarrer, la dona d'en Climent, varen anar a can Bernat *Renya*, que era un dels caps de Falange a la vila i a la casa del qual hi havia la seu on hi feien tota casta d'interrogatoris i tortures:

Na Maria Ripoll sap fil per randa el que els va passar al seu padrí jove i al seu conco. Sa mare sempre li ho va contar:

Els donaren un tassó d'oli de motor com era es costum des martiritzar. Llavonces es vespre a en Climent li varen fer esborrar una falç i un martell que havien pintat a una cantonada; i aquí el feren sofrir molt perquè mos ho va contar en Toni Lluç que ho va veure. Mos ho va contar devers l'any 40 a fora vila i va dir que el feren sofrir molt "li pegaren, el colpejaren bé" va dir, "conten moltes coses del Bon Jesús i a ell li feren".

- ... en Climent t'ha fet molts de dibuixos per aquesta casa nova que tens ...

- Jo si comandava a en Climent no li faria res, però ...

- Idò qui en ferro mata, en ferro mor. D'aquesta no vos n'escapareu.

Conten que se va morir jove i que la por el tenia sotmès, que no tenia repòs enlloc. Això i més, conten.

Llavonces, lo endemà els se'n varen dur amb so tren cap a Palma i ma mare i sa dona varen partir i davallaven pes carrer de Sant Felip i tothom corria. Pareixia que no havien vist ningú mai, ma mare deia que estaven dins una gàbia de locos. I una dona deia a s'altra "i perquè no ho varen dir abir que els havien agafats... que aquests no són com els altres?"

S'estació estava plena de gent, sols no podien passar de gent que bi havia i cridaven: matau-los! matau-los!

Ma mare deia que eren més morts que vius. Els ficaren dins un vagó com si fossin animals, anaven fermats enmig de dos amb so fusil, com qui ser criminals.

Idò jo allò de fill il·lustre no m'ho creia ... perquè tot es poble havia cridat "matau-los!"

Els mataren a Son Puigdorfilà, al camí dels Reis. En Climent i en Joan estan enterrats al cementeri de Palma, juntament amb moltes altres víctimes dels escamots falangistes. Alguns testimonis els veren morts, vestits i fermats pels canells. A na Maria els de ca seva no li deixaren anar, però hi envià dos cosins i ho pogueren comprovar. La fe de mort diu que moriren d'hemorràgia interna.

Aquests fets han marcat per sempre la vida d'aquesta família i na Maria Ripoll s'encarrega de contar-ho, perquè pot perdonar, però no pot oblidar ni vol que els seus oblidin. I han hagut de superar aquest tràngol i conviure amb els porrerencs i porrerencques que els varen humiliar.

Això va passar a Porreres, dia 22 de setembre de l'any 1936.

BAR
Ca'n guillem
Tel. 971 64 74 95 PORRERES

**jaume
sastre
soler**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

ENS HA DEIXAT UN BON COL·LABORADOR: EL PARE VICEDO HA MORT

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca està de dol, però al mateix temps farcida d'agraïment per la mort del Pare Salustiano Vicedo, pare frasciscà que visqué 21 anys al convent de Sant Bernardí de Petra.

Està de dol per la seva mort als 83 anys a una residència de Terol.

Però més agraïment que dol, ja que Premsa Forana no es pot entendre sense la seva figura i sense la seva feina:

Feina constant i callada en la publicació de la revista "Apóstol y Civilizador" i de tot el que fes referència a la figura del Pare Serra i a la història de Petra.

Feina acollidora per la confecció i edició de moltes de les nostres revistes de Premsa Forana. Hem de recordar que estam als anys setanta i vuitanta, les revistes disposam de minsos recursos econòmics i cal emprar l'enginy i el voluntarisme per poder treure les nostres revistes... I el Pare Vicedo amb la seva impremta i l'adquisició d'una nova màquina offset i el seu baix preu féu

possible la continuïtat de moltes de les revistes de Premsa Forana i l'aparició de novel·les.

Feina aglutinadora i animadora en la creació del col·lectiu Premsa Forana: ell hi fou present i estirant del carro.

És per això que l'Associació de Premsa Forana de Mallorca vol retre-li aquest petit homenatge, expressant dos bons desigs:

Que el Pare Vicedo tengui allò pel que tota la vida ha lluitat: la pau.

Que tots els qui feim feina a Premsa Forana el seu record sigui un estímul engrescador en la tasca de dur endavant les nostres publicacions malgrat els entrebancs... La constància del Pare Vicedo pot esdevenir llum dins el nostre caminar.

Pare Vicedo, Premsa Forana vos diu:
MOLTES GRÀCIES!

Salustiano Vicedo

Barbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER
FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

PREMSA FORANA PRESENTA EL PROJECTE DE DIGITALITZACIÓ EN UNA DIADA CELEBRADA A PORRERES

Els integrants de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca es reuniren dissabte dia 3 de novembre a Porreres per celebrar una jornada de treball, la qual fou aprofitada per presentar els treballs de digitalització de l'hemeroteca i per reunir-se en assemblea general ordinària.

El batlle de Porreres, Bernat Bauçà, fou l'encarregat d'encetar la diada amb un breu parlament en el qual destacà la labor realitzada durant prop de tres dècades per l'Associació, així com per la revista amfitriona, la porrerenca "Llum d'oli", declarant-s'hi admirador i bon coneixedor.

A continuació, el director del Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat de les Illes Balears, Miquel

Pastor, i el Cap d'Unitat de Digitalització i Web, Eduard del Valle, mostraren als presents l'estat dels treballs de digitalització de l'hemeroteca de Premsa Forana.

Pastor va fer constar l'interès que suposa tant per als investigadors com per als periodistes el fet de poder disposar de tota l'hemeroteca de Premsa Forana a l'abast d'un clic amb l'ordinador. Pastor va oferir a Premsa Forana l'oportunitat que l'hemeroteca digitalitzada passi a integrar-se a la Biblioteca Digital Científica que la UIB va obrir fa uns mesos.

Per la seva banda, Eduard del Valle va explicar que la fase actual dels treballs inclou l'escaneig d'aproximadament 270.000 de les 600.000 pàgines que

Premsa Forana té emmagatzemades a l'hemeroteca ubicada al primer pis de la seu social de Sant Joan. Aquests treballs podrien finalitzar-se durant els primers mesos de 2008.

Eduard del Valle va mostrar una petita part del treball executat i va realitzar algunes demostracions de recerca en els documents PDF que s'obtenen després d'escanejar els volums, restaurar-los digitalment i aplicar-los un programa de reconeixement de text. La major part dels volums han hagut de ser desenquadernats i tornats a enquadernar per a la seva adequada digitalització.

Els treballs s'han pogut dur a terme gràcies a un ajut econòmic de 70.000 euros concedit per la Generalitat de Catalunya.

Després d'un breu descans, la Diada prosseguí amb la celebració de l'Assemblea General.

El president, Gabriel Mercè, presentà els informes de presidència i també de tresoreria, en absència de la tresorera Maria Galmés.

Gabriel Mercè va fer un balanç positiu de l'acció duita a terme al llarg del darrer exercici, especialment pel que fa referència a l'obtenció de publicitat conjunta. A la vegada, i després d'haver mantingut contactes amb representants polítics de diferents institucions, va transmetre als associats la intenció de les institucions d'augmentar el suport a la premsa feta en català i per entitats sense afany de lucre. També va comentar les gestions

iniciades per poder completar la digitalització de l'hemeroteca.

Al torn de precís i suggeriments es va tenir un record per a la recent desaparició del pare Salustiano Vicedo, fundador de Premsa Forana i de la revista *Apòstol y Civilizador*. També varen sortir a relluir temes com el de la premsa forana digital i d'altres de caràcter administratiu que la propera junta directiva inclourà en el seu ordre del dia.

Seguidament la historiadora de Porreres, Maria Barceló, experta medievalista, obsequià els representants de Premsa Forana, amb una visita guiada pel casc antic de Porreres, tot visitant les cases més antigues de la vila antiga porrerenca, com la casa Bel·la o la primera parròquia que hi hagué; així com l'església local (coneguda com la catedral de la part forana mallorquina). La visita durà poc més d'una hora.

Tot seguit, l'amfitriona de la diada, Joana Mora, conduí els assistents a l'Ajuntament de Porreres, a on es visità una exposició fotogràfica sobre la Guerra Civil a Mallorca, amb una selecció de fotografies del succés bèl·lic a Porreres. El batlle de

Porreres, obsequià tots els convidats, el llibre *Porreres. Desfilades de dia, afusellaments de nit* de Bartomeu Garí, i també *La Filbarmònica Porrerenca. Estudi històric 1856 - 2006* de Maria Barceló, Francesc Melià, Marta Nicolau i Joan Ballester.

La diada culminà amb un dinar que tengué lloc al Santuari de Montis-ion, que comptà amb la presència de la

vicepresidenta del Consell de Mallorca i consellera de Cultura i Patrimoni, Joana Lluïsa Mascaró, la qual anuncià nous ajuts econòmics de suport a Premsa Forana.

Cal destacar que la jornada fou seguida en directe pel programa d'IB3 Ràdio *No et quedis a ca teva*, que va realitzar diverses connexions i que comptà amb un enviat especial, el conegut de tots Biel Massot.

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

GESTENFEISER, UN GRUP DE MÚSICS ADOLESCENTS

Caterina Gornals

Gestenfeiser és un nou grup musical format per quatre joves porrerencs: en Víctor Leiva, estudiant del Batxillerat Artístic, té 17 anys i toca la guitarra; en Tomeu Sastre, estudiant del Batxillerat Tecnològic, té 17 anys i toca la guitarra; en Toni Joan, amb 19 anys, estudia Informàtica, i toca el baix i canta; i en Tòfol Barceló, que ja fa feina, té 19 anys i toca la bateria i fa els cors.

La idea de fer aquest grup fou un dia que en Víctor va tocar una cançó a l'Institut, on en Toni Joan i en Tòfol, que formaven part d'un altre grup, el varen sentir i els va agradar molt com ho havia fet. Després, aquest grup del qual formaven part per diversos motius es va separar i fou quan ells dos, juntament amb en Tomeu, un amic seu, demana-

ren a en Víctor per formar el grup. Així començà la història d'aquesta formació musical.

No tenen molt clar quin tipus de música fan, però han arribat a la conclusió que l'estil que predomina en el seu repertori és el rock, encara que algunes cançons pertanyerien a altres estils. Les cançons que canten són de "La Fuga", "Ramonés" i "Nirvana" majoritàriament, a més d'una cançó pròpia, anomenada "Llum", i algunes en projecte d'elaboració. Quasi totes són cantades en castellà i anglès, excepció d'unes quantes, com la pròpia del grup, que són cantades en llengua catalana.

Assagen a un local d'en Tòfol, sobretot els caps de setmana. Pel que fa al tema

actuacions, han actuat a Porreres (el seu poble), a Montuïri, a Cala Ratjada i a Ses Covetes, entre d'altres. S'ha de dir que tenen actuacions previstes al seu poble i a algun poble veí.

Entre les actuacions ja fetes, destaca una del mes d'agost al Rock'n'clot (Cala Ratjada) i la dels Músics per la Llengua (el mes d'octubre a Porreres).

La curiositat per saber de quin grup famós els agradaria formar part no podia faltar, i les respostes foren les següents: a en Tòfol i en Toni Joan els agradaria formar part de "La Fuga" perquè li agraden molt les lletres de les cançons i el grup; a en Víctor, de "Trivium" perquè és un grup del qual li agrada molt la seva música i la seva manera de tocar; i a en Tomeu, li agradaria formar part de "Megadeth" perquè és un dels seus grups preferits.

La nostra entrevista estava a punt d'acabar, però no se'n podien anar sense contar-nos algunes anècdotes de concert. Així ens van explicar que no saben els motius però els dos primers concerts se'ls varen apagar els llums i es quedaren a les fosques i sense poder seguir tocant, i la seva cançó "Llum" el primer cop que la tocaran cara al públic la feren ràpidament (més aviat del que estava previst) i no s'acleariren a l'hora d'acabar. Cada un acabà diferent a l'altre. Són els nervis de l'estrena d'una cançó pròpia.

Així donarem per acabada l'entrevista. Només afegir que si algú vol contactar amb ells per tocar en un concert, ho faran amb molt de gust. Basta posar-vos en contacte amb ells al correu electrònic

gestenfeisermusic@hotmail.com

SCHOLA GREGORIANA DE MALLORCA

UNA PETITA HISTÒRIA DE QUINZE ANYS

Tomeu Ripoll Pou, cantaire

A la passada dècada dels vuitanta, quan el cant gregorià havia desaparegut de les esglésies, un petit grup d'antics estudiants de centres de formació religiosa es reunien d'ací ara per cantar gregorià, sense cap altre objectiu que gaudir d'aquesta música que, bé o malament havien après a cantar i estimar. Sebastià Melià, que aleshores ja assistia periòdicament, a Cremona (Itàlia), a El Escorial i a l'Obra Cultural de Santes Creus (Catalunya) a cursos on hi participaven reconeguts investigadors en el camp de la història i interpretació de la música gregoriana, assistí a alguna d'aquestes trobades sabatines al santuari de Randa.

Més tard, ja a l'entrada dels noranta, a partir d'aquest nucli d'aficionats i d'altres que s'incorporaren a través de l'Aula de Música de la Universitat, la Comissió de Música del Bisbat i del Centre de Recerca i Documentació Musical, es decidí, amb el suport de dits organismes, la creació d'un cor que es dedicaria a l'estudi i interpretació de la música gregoriana, segons les indicacions dels investigadors de l'abadia benedictina de Solesmes (França) i dels Instituts Pontificis de Música Sacra de Milà i Roma (Itàlia). Així va néixer

l'associació CORAL AMICS DEL CANT GREGORIÀ i en fou nomenat mestre i director en Sebastià, sens dubte el mallorquí més ben preparat en la música que ens ocupa.

La coral, que després passà a anomenar-se SCHOLA GREGORIANA DE MALLORCA, començà la seva tasca docent l'any 1992 i la seva primera aparició en públic tingué lloc a Porreres, dia 31 de març d'aquest primer any amb motiu de les celebracions del cinquantenari de la fundació de la FILARMÒNICA. Al primer lustre componien l'SCHOLA uns vint-i-cinc cantaires. En el transcórrer del temps s'han enregistrat altes i baixes i els homes cantaires s'han consolidat en un grup

estable de dotze, bastants dels quals són del nucli inicial. L'any 2001 l'SCHOLA, s'enriquí -no és una afirmació retòrica- amb la incorporació de veus femenines.

Des de la seva fundació l'SCHOLA no ha deixat el treball de formació. La seva administrativa i docent va ser, els primers anys, al Centre de Recerca i Documentació Històrica, a Sineu, i després, i encara ara, al monestir de San Bartomeu a Inca i al local parroquial de Porreres. La tasca formativa ve reforçada amb l'assistència periòdica, a Espanya i estranger, a cursos de formació que organitza l'Associació Internacional (Cremona, Itàlia) i Hispana (Madrid) d'Estudis de Cant Gregorià, de què l'SCHOLA és soci.

La coral ha actuat a quasi tots els pobles de l'Illa i s'ha desplaçat també a Menorca i a Eivissa. A la nostra Comunitat Autònoma, al llarg d'aquests anys, ha ofert un centenar llarg de concerts dels quals cal destacar, per la seva rellevància els següents: "Festivals de Deià, Valldemossa, Santuari de Cura-Pla de Mallorca, Bunyola", "Cicles d'Orgues Històrics de Mallorca", "Setmana de l'Orgue a Santa Maria de Maó", "Setmana Medieval d'Eivissa", "Hivern a Mallorca", "Concerts a la Seu de Palma" i "Cicles de Cant Gregorià a Santa Clara". A Mallorca ha actuat en col·laboració de nombrosos organistes, grups corals i orquestrals, tal com els concerts conjunts amb el grup de corda "Cuarteto Balear". Fora de la Comunitat la veu de l'SCHOLA s'ha sentit a Salamanca, Àvila, Santiago de Compostel·la, Castelló d'Empúries, Sevilla i Burgos, capital, i al monestir benedictí de Santo Domingo de Silos, on acudírem el passat mes d'abril.

L'SCHOLA GREGORIANA és l'única associació de l'Illa que es dedica exclusivament al cant gregorià i el treball realitzat es tradueix no només en actuacions públiques, sinó - crec poder afirmar- en les activitats que es produeixen a Mallorca en el camp de

la música gregoriana; gairebé totes elles estan relacionades, d'una manera o d'altra, en membres de l'associació. Per altra banda el director ha estat convidat, aquest mateix curs acadèmic, per la Universitat i la Federació de Corals a impartir cursos de formació de cant gregorià, destinats a estudiants universitaris, directors de cors i cantaires interessats.

La presència d'aquest escrit a "LLUM D'OLI" ve justificada pel vincle entre l'SCHOLA i la vila de Porreres. Des de la fundació aquest grup de cant gregorià funciona sota el mestratge d'en Sebastià. En Tomeu Melià n'és cantaire des del primer moment; igualment fou cantaire en Llorenç Cerdà. Les veus femenines són quasi totes - set de nou - porrerenques: Francisca Servera, Francina Mora, Agnès Barceló, Catalina Sastre, Bel Fiol, Catalina i Margalida Trobat. Cantaren també, temps enrere, na Maria Martorell i na Catalina Garcia. Per altra banda el fet que l'SCHOLA hagi actuat sis vegades a la vila palesa el lligam.

L'SCHOLA GREGORIANA ha complit quinze anys. El passat dia dotze d'octubre ho festajaren totes i tots els cantaires amb una jornada de

convivència on es va retre un merescut homenatge al director. En diversos parlaments li posaren al davant la història viva del grup, amb el reconeixement, emotiu, de la seva autoria en les passes donades i els objectius assolits. La commemoració tragué a la memòria molts records d'aquests anys. Es contà un rosari d'anècdotes, esteses per la geografia, on han arribat, any rere any, les austeres melodies del cant pla, conegudes de molt enrere, i ara reconegudes per la tasca divulgadora del grup. La trobada -és una afirmació personal- va comportar un sentiment de fer bé, en el camp de les possibilitats, una tasca que ens ennobleix.

I continua el que es va començar quinze anys enrere: assajos dissabtes i dilluns i actuacions periòdiques. El passat novembre l'SCHOLA participà en el "III Ciclo de Música Sacra" a Oviedo, on encetà el cicle amb un concert a l'església de San Isidoro el Real, amb el temple completament ple. Enorgulleixen al grup les mostres fe felicitacions, tant de l'audiència com de l'organització i els mitjans de comunicació. Ara ha arribat una oferta per participar, el proper mes de maig, en un "Cicle de Música Religiosa" a Pova de Varzim (Portugal) i s'està treballant en un concert per al mes que ve.

L'SCHOLA GREGORIANA, institució mig porrerenca per la presència de cantaires de la vila, s'uneix així a les tradicionals entitats musicals locals com la FILARMÒNICA, la CORAL DE PORRERES, i els dinàmics i populars grups de ball de bot.

EN EL CINQUANTENARI DE LA MORT DE MARIA ANTÒNIA SALVÀ I RIPOLL

Maria Antònia Nicolau Rosselló

Estam a punt de començar un nou any i és un bon moment per recordar aniversaris de persones que han deixat una petjada en la nostra història, en la nostra geografia o en la literatura.

Dia 29 de gener del 2008 es compliran 50 anys de la mort de Maria Antònia Salvà i Ripoll, la poetessa i traductora de Lluçmajor, la primera escriptora moderna de Mallorca.

Una dona que va saber donar categoria poètica a les coses i a les anècdotes més trivials i quotidianes.

Que aquests retalls de la seva poesia siguin un homenatge i recordança d'aquest esdeveniment.

La seva vida va transcorre entre Palma i la possessió de Sa Llapassa a Lluçmajor.

La seva poesia, que inicià a finals del segle XIX sota el mestratge de Miquel Costa i

Llobera és plena de vivències de la natura i de contacte directa amb la ruralia.

La seva obra poètica fou publicada a revistes i també es recollí en sis volums publicats al llarg de la seva vida.

El 1910 va publicar el seu primer llibre, *Poesies*, amb un pròleg de Costa i Llobera.

A aquest volum inicial seguien *Espigues en flor* (1926), *El retorn* (1934), *Llepolies i joguines* (1946) i, ja dins la sèrie "Obres de Maria Antònia Salvà", *Cel d'horabaixa* (1948), *Lluneta de pagès* (1952) i *Entre el record i l'enyorança* (1955). Aquest darrer volum és un conjunt de prosas autobiogràfiques que posen de relleu la delicada sensibilitat de l'escriptora.

També cal apuntar la seva excel·lent labor de traductora de poesia: *Mireia de Mistral*, realitzada per comanda de l'Institut d'Estudis Catalans i publicada el 1917. Del mateix autor. *Illes d'or* (1910), a més de les *Geòrgiques Cristianes* de Francis Jammes (1918) i *Poemes de Santa Teresa de l'Infant Jesús* (1945). És també important la versió que va fer de la novel·la *Els promesos* d'Alessandro Manzoni.

"Poesia de paisatge, poesia íntima, poesia que, a força de centrar-se en la

immediatesa del concret i casolà s'enfila ca pa simbologia, poesia més situacional (de la terra, de la gent, dels indrets) que no del temps (de la història) l'obra de Maria Antònia Salvà, un monument a la llengua catalana bastit amb paraules de la Mallorca del Migjorn, és una fita de la literatura catalana" com ho explica Miquel Sbert i Garau a la introducció de "Llepolies i joguines" editat pel Consell de Mallorca. (1)

SOPAR DE MATANCES
Per la vila, per Ciutat,
per tot contaré alabances
del bon sopar de matances
que la madona ha aguiat.

Amb el rave corgelat,
les nous i ametles torrades,
i les olives trencades
i el novell envinagrat,

l'arròs ben espiciat
i la gustosa cassola,
han fet bé la garangola
a la llebre amb estofat;

i encara veig ran del plat
de bunyols i oreïanes
les agredolces magranes
que us deixen desembafat,

i el dolç penjoi emmelat,
la síndria com una rosa,
i el vi blanc, que mai fa nosa
Molts d'anys i amb sanitat!

"Aquest poema és un tribut explícit a la glosa mallorquina de tradició oral que els glosadors improvisaven, habitualment en les controvèrsies

dels combats o glosats de picat, però també esperonats per qualsevol circumstància o esdeveniment".

LLUNETA DE PAGÈS
Lluneta de pagès
jo estic dins ca-teva
i tu no em dius res.

Jo tenc un aucell
que canta l'aubada
i a cada passada
se bada un clavell.

Jo sent un mussol
que plora i voldria
cantar nit i dia
com un rossinyol.

Lluneta de pagès
jo estic dins ca-teva
lluneta de pagès,
i tu no em dius res.

La lectura dels seus poemes de temes diversos i rics pot ajudar a conèixer-la i la celebració dels 50 aniversari de la seva mort hauria de ser una bona ocasió per aprofundir en l'aportació d'aquesta dona i reconèixer el seu compromís amb la cultura, la llengua i la societat del seu temps a través del seu poemes.

En definitiva, una bona manera per commemorar el cinquanta aniversari de la seva mort.

(1) Maria Antònia SALVÀ:
Llepolies i joguines. Mixtàlia,
Palma, 2007

UN GALLET FAVER AFRICÀ A PORRERES

Joan Barceló Bauçà - Pere Garcias (*)

El 8 de gener de 2002 l'ornitòleg Joan Riera observà en un camp de conreu de la finca dels Pagos, al terme de Porreres, en una bassa temporal provocada per les fortes precipitacions de començaments de gener, una au de mida semblant a una polla de ropit però amb el bec curt, semblant al d'un rasplet. El color general era crema amb les parts superiors faves. Semblava molt cansat ja que deixava que la gent s'acostàs fins els 5 metres i no parava de menjar. L'observació durà una hora aproximadament. Se'n prengueren fotografies amb una càmera digital. L'endemà, dia 9, tornaren a observar l'au en Joan Riera i en Jaume Adrover des de les 11 a les 11.30 i des de les 14.30 a les 15 hores. Continuava menjant sense aturar, però ja mostrava un comportament més esquiú. Quan l'observador se li atracava corria a amagar-se dins uns esbarzers de la vorera de la carretera. Se'n prengueren més fotografies amb una càmera digital. El dia 10 l'au fou observada per en Maties Rebassa i en Bernat Ramis des de les 16 a les 17 hores i per en Joan Riera des de les 16:30 a les 17 hores. El dia era molt ennuvolat i plujós i l'au molt esquiva. En aquest punt, després de la consulta de la guia de râl-lids, ja se sabia que l'individu era un exemplar immadur de l'espècie gallet faver africà *Porphyryla alleni*. El dia 11 Jesús Jurado i l'autor l'observàrem des de les 9 durant una hora i mitja. El dia era plujós. A les 10:30 procedírem a intentar agafar-la, cosa que aconseguírem a les 10:40 amb un garbellot de malla escat amb un cuc de rossinyol. Anellàrem l'au, en prenguérem totes les mides i la duguérem a Son Reus on l'agent forestal Xavier Manzano l'alliberà aquella mateixa tarda al Parc Natural de l'Albufera de Mallorca. Aquesta és una espècie divagant des d'Àfrica (al sud del Sàhara) no registrada anualment a Europa. Aquest registre és el tretzè per a l'espècie a Espanya i la primera per a les Balears.

DISTRIBUCIÓ I HÀBITAT

Espècie de distribució africana s'estén des de Gàmbia fins a Etiòpia i Somàlia a l'est. Al sud arriba fins al Cap de Bona Esperança i evita les zones més àrides de Namíbia i el desert del Kalahari. Cria a zones humides permanents on una part de la població es comporta com a resident mentre que la major part té un comportament dispersiu que es manifesta després de les èpoques de pluja quan s'inunden vastes zones del continent africà. La major part dels individus del nord de l'equador migren cap al nord, a Nigèria, Camerun i Txad mentre que els del sud arriben al llac Baringo, a Tanzània, i al llac Turkana així com a Mombasa, a Kenya. A certes zones de Zàmbia i Zimbabwe sembla que sols cria en el període de pluges. També cria al nord del Transvaal, a Sud-àfrica i a les aigües permanents de Botswana (delta de l'Okavango) i al nord de Namíbia. Viu a aigües dolces de tot tipus, canyars, planures inundades i prats, especialment els que mantenen vegetació mig submergida del gènere *Oryza*

(arròs salvatge) i *Cyperus*. Cria dins la vegetació més tancada de jonqueres, canyes i herba espessa de les vores de maresmes, rius, llacunes i basses temporals.

REGISTRES PREVIS A ESPANYA

A causa del seu caràcter dispersiu i oportunista el gallet faver africà creua amb certa freqüència el desert del Sàhara i hi ha registres arreu de la conca mediterrània. A Espanya, fins al 2002, n'hi havia tretze registres dels quals 5 estan homologats i els dos darrers es troben pendents però amb tota seguretat d'identificació perquè es capturà l'animal en ambdós casos. Els registres es reparteixen així: Múrcia, 1854 i 1975; Granada, 1976; Màlaga, 1975 i 1977; Sevilla, 1978. Homologats pel Comitè de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología: Desembocadura del riu Guadalhorce, Màlaga, 14 de desembre de 1975; Los Molinos, Fuerteventura, 12 de gener de 1990, immadur; Puerto de Santa María, Cadis, 31 de març de 1990, immadur; La Laguna, Tenerife, 2 de desembre de 1991, immadur; El Abra, Bilbao, 28 de desembre de 1995, immadur. Pendents d'homologació (2002): Es Pagos, Porreres, Mallorca, 8 de gener de 2002, immadur; Benidorm, Alacant, gener/febrer 2002, immadur. En altres països de la conca mediterrània i d'Europa també hi ha registres: Tunísia, Egipte, Gran Bretanya, Gibraltar, França, Dinamarca, Alemanya, Itàlia, Xipre, Illes Açores, Portugal... De tots els registres de què se disposa de dates, el mes amb major incidència és el desembre, però la majoria dels registres en el Paleàrtic es concentren entre l'octubre i principis de febrer. Sembla que és en aquesta època quan les poblacions més septentrionals abandonarien les zones de cria coincidint amb l'estació seca i, d'aquesta manera, es produeixen uns moviments de dispersió dels joves.

(*) *Adaptació de l'Anuari Ornitològic de les Balears 2001, editat pel GOB, a càrrec de Joan Barceló.*

Gallet faver africà, observat i fotografiat a Porreres, en una bassa de la possessió des Pagos. L'au va ser capturada i anellada, essent la primera vegada que es registra a les Balears. Es tracta d'una raresa Foto: Jesús R. Jurado.

*L'Agrupació Cultural
vos desitja Bones Festes*

Torna Nadal

L'arbre desvella sons i el vent escriu
ratlles de llum damunt la pell de l'aigua.
Tot és misteri i claredat extrema.

Torna Nadal i torna la pregunta.

Proclamarem la pau amb les paraules
mentre amb el gest afavorim la guerra?

(Miquel Martí i Pol)

ANY DE SA NEU 3-2-56. Terat de ca ses monges franciscanes al carrer Sah

D'esquerra a dreta: 1. Maria Sorrell, *Rebessa* 2. Margalida Servera, *Carles* 3. Francisca Mesquida, *Serola* 4. ? 5. Catalina Sorrell 6. Àngela Sastre, *Son Valls* 7. Peteta Gornals, *Berzina* 8. Maria Mesquida, *Jenot* 9. Maria Rosca 10. Margalida Sallesas, *Girarda* 11. Francisca Picornell, *Son Orell* 12. ? 13. Maria Barcké, *Ponquera* 14. Margalida Picornell, *Vila* 15. Apollònia Medià, *Boterina* 16. Asseguda: sa comare Lúcia.

Ajupides: 1. ? 2. Peteta Gornals, *de Carr Torri Font*.